

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

FINANČNÍ PODPORY V ZEMĚDĚLSTVÍ

Vypracoval: Adam Pánek

České Budějovice 2006

Poděkování:

Chtěl bych tímto poděkovat vedoucímu bakalářské práce panu Ing. Janu Leštinovi CSc. za odborné vedení práce, velmi obětavou pomoc, vstřícnost a cenné rady.

Prohlášení o autorství:

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci vypracoval samostatně a použil jsem pouze podklady (literaturu, projekty, software atd.) uvedené v příloženém seznamu.

V Českých Budějovicích dne 15.04.2006

Adam Pánek

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zemědělská fakulta
Katedra řízení
Akademický rok: 2004/2005

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Adam PÁNEK**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Finanční podpory v zemědělství**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Cílem bakalářské práce je zhodnocení vybraných podpor zemědělského podnikání ve zvoleném podniku

Metodický postup :

1. Prostudování odborné literatury.
2. Zpracování metodiky postupových prací v souladu s požadavky cíle bakalářské práce.
3. Analýza účinnosti podpůrných finančních programů

Rámcová osnova:

1. Úvod, 2. Literární přehled, 3. Metodika, 4. Vlastní zpracování, 5. Závěry, 6. Seznam použité literatury, 7. Přílohy

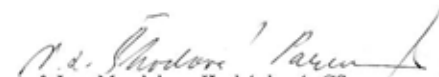
Rozsah práce: 50 - 70 stran
Rozsah příloh: dle možností
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

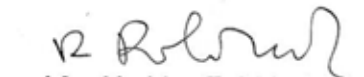
- KISLINGEROVÁ, E., NOVÝ, I. a kol.: Chování podniku v globalizujícím se prostředí. C. H. Beck Praha, 2005
JOHNSON, G., SCHOLLES, K.: Cesty k úspěšnému podniku. Computer Press Praha, 2000
PETERS, T., J., WATERMAN, J., R.: Hledání dokonalosti. Svoboda - Libertas, Praha, 1992
PORTER, M., E.: Konkurenční strategie. Victoria Publishing s.r.o., Praha 1994
NEUIMAIEROVÁ, I., NEUIMAIER, I.: Výkonnost a tržní hodnota firmy. Grada Publishing, a.s., Praha, 2002
FOTR, J.: Strategické finanční plánování. Grada Publishings.r.o. Praha, 1992
JOHNSON, G., SCHOLLES, K.: Cesty k úspěšnému podniku. Computer Press Praha, 2000
KOTLER, P.: Marketing Management. Victoria Publishing s.r.o. Praha, 1998
SMEJKAL, V., RAIS, K.: Řízení rizik. Grada Publishing a.s. Praha, 2003

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jan Leština, CSc.
Katedra řízení

Datum zadání bakalářské práce: 15. února 2005
Termín odevzdání bakalářské práce: 15. dubna 2006

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA
studijní oddělení
Studentův 13
370 05 České Budějovice

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 15. února 2005

Obsah:

1	Úvod.....	8
2	Literární přehled.....	9
2.1	Finanční poměrová analýza.....	9
2.1.1	Ukazatelé rentability (Výnosnosti).....	9
2.1.2	Ukazatelé finanční samostatnosti.....	10
2.1.3	Ukazatelé zadluženosti.....	10
2.1.4	Ukazatele úrokového krytí.....	11
2.1.5	Ukazatelé likvidity.....	12
2.2	Dotace.....	13
2.2.1	Vymezení dle platné legislativy.....	13
2.3	Druhy dotací EU a národní platby.....	14
2.3.1.1	Přímé platby.....	14
2.3.1.2	Jednotná platba na plochu – SAPS.....	14
2.3.1.3	Národní doplňkové přímé platby.....	14
2.3.2	Podpory v rámci strukturální politiky EU.....	15
2.3.2.1	SAPARD.....	15
2.3.2.2	Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství.....	15
2.3.2.3	Operační program Horizontální plán rozvoje venkova – HRDP.....	15
2.3.3	Dotační tituly využívané zvoleným podnikem.....	16
2.3.3.1	Jednotná platba na plochu (SAPS).....	16
2.3.3.1.1	Platba a její výpočet.....	19
2.3.3.2	Doplňková platba na plochu k jednotné platbě na plochu - Top-Up.....	21
2.3.3.2.1	Podmínky.....	21
2.3.3.2.2	Způsob výpočtu platby.....	22
2.3.3.2.3	Sankce.....	22
2.3.3.3	Vrácená spotřební daň za spotřebované pohonné hmoty.....	24
2.3.3.4	Způsob výpočtu platby.....	24
2.3.3.5	Normativ spotřeby pohonných hmot.....	25
2.3.4	Použití financí získaných z dotací.....	27
3	Metodika.....	28
3.1	Cíl práce.....	28
3.2	Zdroje vstupních informací.....	28
3.2.1	Zdroje.....	28
3.2.2	Legislativní úprava.....	28
3.3	Období šetření.....	29
3.4	Postup práce a zpracování informací.....	30
3.4.1	Finanční analýza podniku.....	31
3.4.2	Poměrové ukazatele.....	32
3.4.3	Vzorec pro výpočet nároku na vrácení spotřební daně.....	32
3.5	Použité zkratky.....	34
4	Vlastní zpracování.....	35
4.1	Základní informace o podniku.....	35
4.2	Dotace do zemědělské činnosti.....	36
4.2.1	Jednotná platba na plochu - SAPS.....	36
4.2.2	Doplňková platba k jednotné platbě na plochu - Top-Up.....	36
4.2.3	Výpočet výše vrácené spotřební daně za spotřebované pohonné hmoty.....	37
4.3	Finanční analýza.....	39
4.3.1	Analýza rentability.....	39
4.3.1.1	Ukazatele zadluženosti.....	39

4.3.1.2	Ukazatele likvidity	41
4.3.1.3	Poměrové ukazatele.....	42
4.3.1.4	Potřeba dotací a jejich výše	44
5	Závěr.....	46
6	Seznam použité literatury	48
	Zákony.....	48
7	Přílohy	50
7.1	Osevní postup.....	50
7.2	Rozvaha k 31.12.2005	50
7.3	Výkaz zisku a ztráty za účetní rok 2005	54

1 Úvod

Cílem podniků je být konkurenceschopný. K posílení konkurenceschopnosti zemědělců jsou poskytovány dotace. Ovlivňují zemědělce při rozhodování o dlouhodobých záměrech. Zvýhodňují zemědělce a pomáhají jim udržet i ztrátové produkce. A to z důvodu udržení původní struktury pěstovaných plodin.

Dotační systém byl jiný až do vstupu ČR do EU. Často podléhal změnám. Po vstupu do EU se dotace stávají standardním opatřením posilování zemědělského podnikání. Jde o to, aby zemědělci při svém rozhodování věděli, jaké dotace jsou k dispozici a jak je účelně využít.

Rok 2005 byl prvním rokem, který jsme celý strávili v Evropské unii a projevilo se to i v čerpání dotací. Zemědělskému sektoru bylo určeno pro rok 2005 30 miliard Kč podpor, to znamená navýšení o 4 miliardy Kč oproti roku 2004. Nejvýznamnější podporou je přímá platba na plochu z Evropského rozpočtu ve výši 7,3 miliardy Kč, což znamená 2 110,70 Kč na hektar zemědělské půdy. U Operačního programu, na který máme pro roky 2004 – 2006 alokováno 7,5 miliardy Kč je v tuto chvíli podáno 3058 projektů a z nich je již pro 1808 projektů vydáno rozhodnutí ve výši 3,6 miliardy Kč.

V předložené bakalářské práci je uveden dopad dotací na vybraný zemědělský podnik. Podnik je v zájmu ochrany hospodářských informací označen jako podnik A.

2 Literární přehled

2.1 Finanční poměrová analýza

KISLINGEROVÁ (2001) uvádí, že finanční analýza je důležitou součástí při oceňování podniku. Její úlohou je poskytnout informaci o finančním zdraví podniku, tj. v jakém stavu se nachází k okamžiku ocenění a co lze očekávat v budoucnosti. Investor od své investice do podniku očekává, (podobně jako u jiných investic,) zhodnocení vloženého kapitálu. Dříve, než bude realizována konkrétní investice, je velmi důležité poznat finanční situaci podniku. Ta se pak v případě oceňování podniku stává východiskem pro posouzení stávajícího stavu hospodaření podniku a především pro identifikaci eventuálních rizik plynoucích z jeho fungování v budoucnosti.

Finanční analýza slouží jako jedno z východisek pro posouzení rizika, zvláště pak provozního a finančního, které hraje podstatnou roli při stanovení kapitalizační a diskontní míry v jednotlivých modelech využitelných pro propočet tržní hodnoty podniku.

Pro managery podniků, pracovníky úvěrových oddělení bank, právě tak jako pro znalce nebo odhadce a auditory je finanční analýza obligatorní.

2.1.1 Ukazatelé rentability (Výnosnosti)

Ukazatelé rentability poměřují konečný efekt dosažený podnikatelskou činností určitému vstupu, a to buď k celkovým aktivům (majetku), kapitálu (vlastnímu kapitálu), nebo tržbám. Tento blok ukazatelů rentability obsahuje: ROI, ROA, ROE, ROS.

ROI (return of investment) - rentabilita vloženého kapitálu. Ukazatel slouží k měření efektivnosti dlouhodobě investovaného kapitálu, měření a výkonnosti a efektivnosti podniku. Vyjadřuje, kolik Kč zisku připadá na 1 Kč dlouhodobých zdrojů.

ROA (return od assets) - rentabilita vložených prostředků, základní měřítko rentability. Je tomu tak proto, že poměřuje dosažený efekt vzhledem k celkově zapojenému majetku do podnikatelské činnosti. V praxi lze jen těžko rozlišovat, jaký efekt vznikl zapojením čistě jen vlastního nebo cizího kapitálu. Pokud je používán ve tvaru EBIT

(earn before interest and taxes), pak se často hovoří o produkční síle. Jedná se v tomto smyslu o nejkomplexnější ukazatel. Měří výnosnost na jednotku majetku zapojeného do podnikatelské činnosti.

ROE (return of equity) - měří výnosnost vlastního kapitálu, tj. kolik zisku připadá na 1 Kč vlastního kapitálu. Hodnotí výnosnost kapitálu pro akcionáře

ROS (return of sales) – měří kolik Kč zisku připadá na 1 Kč tržeb.

2.1.2 Ukazatelé finanční samostatnosti

K nim patří především míra finanční samostatnosti (MFS). Čím je vyšší hodnota ukazatele, tím vyšší stupeň finanční samostatnosti podnik dosahuje. Absolutní finanční samostatnost podniku by nastala v případě, že by koeficient finanční samostatnosti byl roven jedné. Koeficient finanční samostatnosti (KFS) nám říká, že čím více je koeficient blíže jedné, tím vyšší je finanční samostatnost podniku.

2.1.3 Ukazatelé zadluženosti

Jsou doplňující k ukazatelům finanční samostatnosti podniku. Patří k nim míra zadluženosti podniku (ukazatel věřitelského rizika) a koeficient zadluženosti. Míra zadluženosti (MZ) podniku je doplňujícím ukazatelem k míře finanční samostatnosti a koeficient zadluženosti je doplňujícím ukazatelem ke koeficientu finanční samostatnosti.

Při hodnocení zadluženosti podniku by bylo vhodnější poměřovat účetní hodnotu cizího kapitálu s tržní cenou podniku. Zjistit tržní cenu podniku je v daný okamžik nemožné. Rozdíl mezi nominální hodnotou vlastního kapitálu a tržní cenou podniku je tvořen především hodnotou nehmotných aktiv. Ta se ve chvíli, kdy se podnik dostane do obtíží, rychle snižuje. Z tohoto důvodu zpravidla vlastní kapitál ve jmenovateli ukazatele nahrazujeme rozdílem (vlastní kapitál – nehmotná aktiva)

Rozbor struktury úvěrového zadlužení je třeba provádět především ve vztahu k požadavkům na splatnost jednotlivých druhů úvěru a možnostem tvorby zdrojů.

2.1.4 Ukazatele úrokového krytí

STŘELEČEK (1992) uvádí, že součástí hodnocení dlouhodobé finanční stability podniku je také posouzení finančních důsledků jeho zadluženosti. Zadluženost zatěžuje finanční hospodaření podniku jednak úhradou úroků z cizích zdrojů, jednak povinností splatit dluh ve stanoveném termínu.

Vliv zadluženosti na finanční hospodaření podniku hodnotíme pomocí ukazatelů úrokového krytí a úrokového zatížení, což jsou reciproké hodnoty.

Ukazatel úrokového krytí vychází z poměru placených úroků s celkovými efekty, tj. efektem vlastního kapitálu (ziskem) a efektu cizího kapitálu (placenými úroky). Druhý ukazatel úrokového krytí by měl vycházet z veličiny cash-flow, neboli čistého peněžního příjmu, kde by vedle zisku a placených úroků měly být odpisy a jiné náklady na výrobu, které nevyvolávají pohyb peněz (provozní cash-flow).

Při podrobnějším posuzování míry zadluženosti podniku je třeba vzít v úvahu, že jednotlivé položky cizích zdrojů se mění nejen objemově, ale i strukturálně.

Míra zadluženosti podniku je odrazem úspěšnosti či neúspěšnosti tvorby vlastních finančních zdrojů a upevňování finanční stability podniku. Zároveň musí odrážet zásady finanční soustavy státu a poptávku na finančním trhu. Vysoká zadluženost podniku může být při malé poptávce na finančním trhu, a v důsledku toho vzniklé nízké úrokové sazbě, zdrojem efektivního rozvoje podniku. Naproti tomu při vysoké poptávce na finančním trhu a tím i vysoké úrokové sazbě je vysoká míra zadluženosti výrazem hospodářské nestability a finančních potíží.

Důvodem racionální zadluženosti podniku mohou být i jiné příčiny, například udržení si pozic na trhu, nezbytná inovace výrobních programů atd. Rozhodující pro ekonomické hodnocení je vždy vztah mezi mírou zisku a úrokovou mírou. Je-li míra zisku vyšší než změna úroková, potom je úvěr ekonomicky efektivní, v opačném případě nikoli.

2.1.5 Ukazatelé likvidity

Ukazatelé likvidity vyjadřují vztah (poměr) mezi likvidností hospodářských prostředků a požadavkem na návratnost jejich zdrojů. Shodně s klasifikací likvidity hospodářských prostředků a návratností hodnoty rozdělujeme ukazatele likvidity na likviditu okamžitou, likviditu pohotovou a likviditu běžnou.

Okamžitá likvidita vyjadřuje v podstatě platební schopnost podniku k určitému dni. V uvedeném ukazateli se někdy závazky okamžitě návratné omezují jen na bezprostředně splatné dluhy. Stabilní, příliš vysoké krytí závazků, které jsou v důsledku použití likvidních prostředků okamžitě návratné, není pro podnik příliš vhodné. Pohotové prostředky na druhé straně přispívají k vyšší pružnosti podnikání, ale přinášejí i minimální nebo žádný výnos. Za uspokojivou můžeme považovat úroveň pohotové likvidity ve výši 0,9 - 1,1.

Pohotová likvidita se v praxi někdy označuje jako „zkouška kyselinou“ (acid test) nebo rychlý poměrový ukazatel (quick test).

Běžná likvidita vyjadřuje platební schopnost v rámci výrobního cyklu, tj. v podstatě v rámci kalendářního roku. Hodnota tohoto ukazatele informuje o potenciálním zajištění odpovídajících zdrojů pro obnovu výrobního procesu. Podnik s vysokým podílem zásob bude z hlediska běžné likvidity prostředků obvykle v horší situaci než podnik s nízkým podílem zásob na oběžných prostředcích.

V západoevropských státech se do pohotové likvidity zpravidla nezahrnují pohledávky po lhůtě splatnosti, což souvisí s vytvářením rezervy na nedobytné pohledávky.

Úroveň tohoto ukazatele závisí na konkrétním odvětví národního hospodářství, na výrobním programu a dalších vnějších faktorech. Rámcově lze vymezit příznivou hodnotu tohoto ukazatele v rozpětí hodnot 1,0 - 1,5. Větší vypovídací schopnost než absolutní úroveň tohoto ukazatele má jeho srovnání v čase, které signalizuje zlepšování nebo zhoršování finanční situace podniku.

2.2 Dotace

SYNEK a kolektiv (2003) uvádí, že dotace ze státního nebo místního rozpočtu jsou pro podnik cizím zdrojem financování investic.

2.2.1 Vymezení dle platné legislativy

Podle § 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla) se dotací rozumí peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel.

Poskytovatelem dotace je Státní zemědělský a intervenční fond (dále jen Fond) v souladu s § 11 nařízení vlády č. 5/2006 Sb. o státním zemědělském intervenčním fondu, zákon č. 252/1997 Sb., zákona o zemědělství ve znění pozdějších předpisů. Zdrojem financování dotací z Fondu jsou dle nařízení vlády č. 5/2006 Sb., o státním zemědělském intervenčním fondu

- a) dotace ze státního rozpočtu účelově určené na provádění činností podle § 1 odst. 2 výše uvedeného nařízení vlády;
- b) dotace ze státního rozpočtu účelově určené na krytí správních výdajů Fondu;
- c) příjmy z prodeje zemědělských výrobků a potravin nakoupených Fondem;
- d) podpory poskytnuté evropskými společenstvími nebo jiným zahraničním subjektem;
- e) úvěry poskytnuté Fondu na provádění činností podle § 1 odst. 2, úroky z vkladů Fondu, výnosy z cenných papírů, smluvní pokuty, pokuty, pojistná plnění a jiné příjmy;
- f) prostředky z Národního fondu;
- g) náklady spojené s výběrem na základě pravomocného rozhodnutí uložených finančních dávek z výroby cukru podle § 11h odstavce 5 výše uvedeného nařízení vlády a náklady spojené s vymáháním finančních prostředků poskytnutých Fondem, které mají být Fondu vráceny, ve výši stanovené zvláštním právním předpisem;
- h) vrácené dotace a penále;
- i) příjmy z prodeje intervenčně nakoupených zemědělských výrobků a potravin;
- j) úvěr, jehož využití je podmíněno souhlasem ministerstva.

2.3 Druhy dotací EU a národní platby

2.3.1.1 Přímé platby

Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky (dále jen VÚZE) ve vyhodnocení dotazníku „Monitoring a hodnocení zemědělské politiky (2004 – 2005)“ uvádí, že v roce 2004 se po vstupu ČR do EU změnil systém přímých plateb a podpor vyplácených do českého zemědělství. Nový systém přímých plateb vychází ze základních podmínek, které vymezil Kodaňský summit EU, a to v oblasti produkčních limitů, minimální výše přímých podpor ze zdrojů EU (u většiny komodit na počáteční úrovni 25 % podpor zemí EU 15). U přímých podpor byla vyjednána možnost jejich navýšení z národních zdrojů do dohodnuté úrovně (u většiny komodit na počáteční úroveň 55 % podpor stávajících zemí EU). Úroveň národních plateb rovněž vychází z Koncepce agrární politiky ČR pro období po vstupu do EU na léta 2004 až 2013, jež byla schválena usnesením vlády č. 584 ze dne 9. června 2004.

2.3.1.2 Jednotná platba na plochu – SAPS

Pilířem poskytovaných finančních podpor jsou přímé platby. ČR uplatnila pro čerpání finančních prostředků z EU zjednodušený systém přímých plateb nazvaný „režim jednotné platby na plochu“ (Single Area Payment Scheme - SAPS).

2.3.1.3 Národní doplňkové přímé platby

Národní doplňkové přímé platby byly vypláceny ze zdrojů ČR a výplata byla v roce 2004 provedena pro období do doby vstupu do EU (tj. do konce dubna 2004). Platby byly zaměřeny na ty sektory, které se v kombinaci s platbami SAPS jevily jako nejvíce ohrožené, přičemž suma dorovnání pro určitý sektor nesměla překročit povolenou výši.

Z celkové částky určené pro národní doplňkové přímé platby byly vyčleněny finanční prostředky na podporu vybraných komodit rostlinné a živočišné výroby. Zbylé finanční prostředky byly přiděleny na ornou půdu.

2.3.2 Podpory v rámci strukturální politiky EU

2.3.2.1 SAPARD

Program SAPARD byl určen pro deset kandidátských zemí a jeho účelem bylo napomáhat těmto zemím při řešení konkrétních úkolů při zavádění *acquis communautaire* vztahujícímu se ke společné zemědělské politice, strukturálním změnám v jednotlivých zemědělských sektorech a na venkově. Od vstupu ČR do EU v roce 2004 již nebyla vyhlašována žádná další kola příjmu žádostí. Proplácení finančních závazků ze všech kol příjmu žádostí bude pokračovat až do podzimu roku 2006. V rámci programu SAPARD bylo schváleno celkem 1 620 projektů a k 30. 9. 2005 bylo proplaceno 1 552 projektů v celkové výši 3 557,2 mil. Kč.

2.3.2.2 Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství

Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství je základní programový dokument, který byl schválen Evropskou komisí (2. července 2004) a umožňuje pro období 2004 až 2006 čerpání prostředků určených pro podporu zemědělství z fondů EU. Celkem bude za toto období vyplaceno českým zemědělcům, zpracovatelům a rybářům přibližně 250 mil. €. V roce 2004 nebyly v rámci operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství žádné prostředky vyplaceny. Pro rok 2005 byla odhadnuta částka ve výši 2 062 mil. Kč.

2.3.2.3 Operační program Horizontální plán rozvoje venkova – HRDP

Cílem programu HRDP je především ekonomická stabilizace zemědělského podnikání v horších přírodních podmínkách prostřednictvím programu „Méně příznivé oblasti“ (nařízení vlády č. 241/2004 Sb., o podmínkách a provádění pomoci méně příznivým oblastem a oblastem s ekologickými omezeními), dále prostřednictvím opatření „Předčasné ukončení zemědělské činnosti“ (nařízení vlády č. 65/2005 Sb., o stanovení podmínek pro poskytování dotace v souvislosti s předčasným ukončením provozování zemědělské činnosti zemědělského podnikatele), „Zakládání skupin výrobců“ (nařízení vlády č. 655/2004 Sb., o stanovení podmínek pro zařazení skupin výrobců zajišťujících společný odbyt vybraných zemědělských

komodit, do programu zakládání skupin výrobců a o stanovení podmínek pro poskytnutí dotace k podpoře jejich činnosti) a dále uplatňování principů udržitelného rozvoje v celém zemědělském sektoru prostřednictvím programů Agroenvironmentálních opatření ČR (nařízení vlády č. 242/2004 o podmínkách provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkčních zemědělství spočívajících v ochraně složek životního prostředí). V roce 2004 byla v rámci HRDP realizována tři opatření, a to: Méně příznivé oblasti a oblasti s environmentálním omezením (LFA), Agroenvironmentální opatření (AEO) a opatření Lesnictví. Na základě těchto opatření vznikl českým zemědělcům nárok na dotace v celkové výši cca 6 154,5 mil. Kč. V roce 2004 bylo proplaceno 2 072 mil. Kč. Poté k 30. 4. 2005 bylo vyplaceno celkem 4 033 mil. Kč.

2.3.3 Dotační tituly využívané zvoleným podnikem

Řadíme sem následující dotační tituly:

Jednotná platba na plochu (SAPS);

Doplňková platba na plochu k jednotné platbě na plochu (TOP-UP);

Vrácená spotřební daň za spotřebované pohonné hmoty.

2.3.3.1 Jednotná platba na plochu (SAPS)

Jednotná platba na plochu je upravena zákonem č. 144/2005 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy pro kalendářní rok 2005 a 2006.

Žadatel - fyzická nebo právnická osoba obhospodařující zemědělskou půdu, která je na žadatele vedena v evidenci LPIS o využití zemědělské půdy podle užívatelských vztahů o zemědělství.

Žádost o poskytnutí dotace v rámci jednotné platby na plochu (SAPS) je možné podat na následující **kultury**¹ (dle § 3i zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství), přičemž na druhu kultury nezávisí výše podpory.

¹Jednotná platba na plochu se nevyplácí na níže uvedené kultury v odstavcích f) ,g) zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství

Kultury :

a) ornou půdou se rozumí zemědělsky obhospodařovaná půda, na které se pěstují v pravidelném sledu, popřípadě pod skleníky, nebo pod pevným anebo přenosným krytem, zemědělské plodiny a která není podle písmene b) travním porostem.

b) travním porostem se rozumí stálá pastvina, popřípadě souvislý porost s převahou travin určený ke krmným účelům nebo k technickému využití, který může být nejvýše jednou za 5 let rozorán za účelem zúrodnění.

c) vinicí se rozumí zemědělsky obhospodařovaná půda, která je souvisle osázena keři vinné révy a opatřena opěrným zařízením, které musí být nainstalováno nejpozději do 2 let od výsadby; do plochy této zemědělsky obhospodařované půdy se započítává související manipulační prostor, který nesmí přesahovat 8 metrů na začátku a na konci řad a šířku jednoho meziřadí, v nejvyšší započitatelné šířce 3 metrů, podél řad po obou stranách vinice.

d) chmelnicí se rozumí zemědělsky obhospodařovaná půda, která je opatřena opěrným zařízením pro pěstování chmele a na které se pěstuje chmel; plocha této zemědělsky obhospodařované půdy se stanoví v souladu s předpisem Evropských společenství s bezprostředním účinkem.

e) ovocným sadem se rozumí zemědělsky obhospodařovaná půda, která je souvisle osázena ovocnými stromy, případně ovocnými keři; do plochy této zemědělsky obhospodařované půdy se započítává související manipulační prostor, který nesmí přesahovat 8 metrů na začátku a na konci řad a šířku jednoho meziřadí, v nejvyšší započitatelné šířce 6 metrů, podél řad po obou stranách ovocného sadu.

f) školkou se rozumí zemědělsky obhospodařovaná půda, na které se pěstují školkařské výpěstky ovocných a okrasných druhů, révy vinné včetně podnožového rozmnožovacího materiálu, sadba chmele a lesních dřevin, s výjimkou školek lesních dřevin založených v lese pro vlastní potřebu k obnově lesa.

g) zelinářskou zahradou se rozumí zemědělsky obhospodařovaná půda, na které se pěstuje ovoce, zelenina a okrasné, léčivé, kořeninové a aromatické rostliny pro potřebu uživatele zelinářské zahrady a jeho blízkých osob.

h) jinou kulturou se rozumí zemědělsky obhospodařovaná půda s kulturou neuvedenou v písmenech a) až g).

Podmínkou pro obdržení podpory je dodržení minimální výměry, na kterou může být poskytnuta podpora, která činí v součtu všech půdních bloků/dílů půdních bloků v Žádosti nejméně 1 ha zemědělské půdy (včetně), a to podle údajů vedených v evidenci LPIS.

Zemědělská půda, na kterou je požadováno poskytnutí finanční podpory, musí být na žadatele vedena v Evidenci LPIS od 1. 5. do 31. 8. kalendářního roku, ve kterém žádá o podporu, a po toto období zemědělsky obhospodařována, a to plně v souladu s dobrými zemědělskými a environmentálními podmínkami, kterými jsou:

- nerušení krajinných prvků (například meze, terasy, větrolamy, zatravněné údolnice a polní cesty využívající přirozené svažitosti, respektující vrstevnice, popřípadě doprovázené příkopy, vodní toky nebo útvary povrchové vody);

- vyloučení pěstování širokořádkových plodin (kukuřice, brambor, řepy, bobu setého, sóji, slunečnice) na půdních blocích/dílech s průměrnou svažitostí převyšující 12 stupňů;

- zapravování statkových hnojiv v tekuté formě do půdy nejdéle do 24 hodin po jejich aplikaci na půdních blocích/dílech bez porostu, jejichž průměrná svažitost převyšuje 3 stupně, pokud tuto aplikaci nevylučuje zvláštní právní předpis;

- vyloučení změny kultury travní porost na kulturu orná půda na obhospodařovaných půdních blocích/dílech (§ 3 odst. 5 písmene b) zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství ve znění pozdějších předpisů);

- nepálení rostlinných zbytků na půdních blocích/dílech po sklizni obilovin, olejnin, popřípadě luskovin, které byly pěstovány na těchto půdních blocích/dílech.

2.3.3.1.1 Platba a její výpočet

Základní sazba na 1 ha zemědělské půdy

Základní sazba na 1 ha zemědělské půdy je vypočtena na základě redukčního koeficientu. V roce 2005 byl ČR určen celkový objem podpor v rámci SAPS ze zdrojů EU podle přílohy VI nařízení rady (ES) č. 1782/2003 ve výši 249,296 mil. €. Výměra nárokovatelné zemědělské půdy pro rok 2005 byla vyčíslena SZIF ve výši 3 490 tisíc hektarů. V nařízení komise (ES) č. 1044/2005 byl určen směnný kurz 29,553 Kč/€, tzn. celková částka podpory po přepočtu na koruny pro rok 2005 dosáhne 7 367,4 mil. Kč. Referenční částka na 1 ha po uplatnění redukčního koeficientu činí 71,42 €, což v přepočtu odpovídá částce 2 110,70 Kč/ha.

Výše podpory

Jednotná platba na plochu celkem je rovna součinu základní sazby na 1 hektar zemědělské půdy (Kč) a zjištěné plochy zemědělské půdy (ha).

Zjištěná plocha

Zjištěnou plochou je myšlena plocha, u níž byly splněny všechny podmínky stanovené v pravidlech pro poskytnutí podpory .

Jestliže budou v rámci procesu administrace žádosti zjištěny chyby nebo nedostatky, bude žadateli vyměřena sankce. Sankce se liší v závislosti na druhu a závažnosti pochybení:

1) Žádost se podává nejpozději do 15. května příslušného roku resp. 16. května 2005. Bude-li žádost podána po řádném termínu, bude žadateli udělena sankce ve výši 1 % za každý pracovní den. Přesáhne-li prodlení 25 kalendářních dnů, žádost bude zamítnuta a žadateli nebudou přiznány žádné platební nároky.

2) Žadatel je povinen deklarovat všechny plochy, které má k dispozici, bez ohledu na to, zda na ně žádá podporu či nikoliv. Jestliže tak neučiní, bude mu udělena sankce, o kterou se sníží vyplácená podpora. Pokud rozdíl mezi celkovou plochou vykázanou v žádosti a součtem vykázané plochy a celkové plochy nevykázaných pozemků bude větší než 3 % vykázané plochy, celková částka přímých plateb splatných tomuto zemědělci

v daném roce se sníží až o 3 %, v závislosti na závažnosti opomenutí. Závažnost opomenutí a sankce jsou stanoveny následovně:

- a) hranice nevykázané plochy 3 % - 4 % - sankce ve výši 1 %;
- b) hranice nevykázané plochy 4 % - 5 % - sankce ve výši 2 %;
- c) hranice nevykázané plochy nad 5 % - sankce ve výši 3 %.

3) Budou-li v rámci kontrol zjištěny rozdíly mezi údaji uvedenými v deklaraci půdních bloků/dílů půdních bloků a údaji zjištěnými v rámci kontrol (např. chybně deklarovaná výměra, neužívání půdního bloku / dílu půdního bloku), budou žadateli uděleny sankce, jejichž výše bude závislá na rozdílu mezi celkově deklarovanou plochou a plochou zjištěnou v rámci jednotlivých kontrol:

- a) rozdíl do 3 % (včetně) zjištěné plochy – žádná sankce,
- b) rozdíl od 3 do 30 % zjištěné plochy – snížení platby o dvojnásobek zjištěného procenta,
- c) rozdíl větší než 30 % zjištěné plochy – zamítnutí platby,
- d) rozdíl větší než 50 % zjištěné plochy – zamítnutí platby a opětovné stržení částky (ve výši Žádosti) v následujících třech letech po roce nálezů,
- e) úmyslný rozdíl – zamítnutí platby,
- f) úmyslný rozdíl větší než 20 % – zamítnutí platby a opětovné stržení částky (ve výši žádosti) v následujících třech letech po roce nálezů.

4) Poruší-li žadatel některou z dobrých zemědělských a environmentálních podmínek, bude mu udělena sankce ve výši 5 %. Pokud však Fond zjistí, že toto porušení žadatel učinil úmyslně, bude mu udělena sankce ve výši 20 %. Pro výpočet podpory se tato sankce sčítá s ostatními sankcemi.

Platba by měla být žadateli poukázána v termínu od 1. 12. 2005 do 30. 6. 2006 na bankovní účet žadatele uvedený v žádosti.

2.3.3.2 Doplnková platba na plochu k jednotné platbě na plochu - Top-Up

Doplnková platba na plochu k jednotné platbě na plochu je upravena zákonem č. 145/2005 Sb., o poskytování národních doplnkových plateb k přímým podporám pro 2005.

2.3.3.2.1 Podmínky

Doplnková platba (Top-Up) je platba poskytovaná k jednotné platbě na plochu (SAPS) a je upravována nařízením vlády č. 145/2005 Sb., o poskytování národních doplnkových plateb k přímým podporám pro 2005, které stanovuje některé podrobnosti a bližší podmínky při poskytování národních doplnkových plateb k přímým podporám pro rok 2005 Státním zemědělským intervenčním fondem formou dotace. Dotace Top-Up bude poskytována na tyto činnosti:

- a) pěstování lnu na vlákno na zemědělské půdě vedené v evidenci LPIS využití zemědělské půdy podle uživatelských vztahů jako druh zemědělské kultury orná půda;
- b) pěstování chmele na zemědělské půdě vedené v evidenci LPIS jako druh zemědělské kultury chmelnice;
- c) chovu skotu, ovcí, popřípadě koz (dále jen „chov přežvýkavců“) na hospodářstvích registrovaných v ústřední evidenci LPIS;
- d) pěstování plodin způsobilých pro platbu na orné půdě:

- 1. Pšenice tvrdá
- 2. Pšenice ostatní a sourež
- 3. Žito
- 4. Ječmen
- 5. Oves
- 6. Kukuřice na zrno, siláž a na zeleno
- 7. Čirok

8. Pohanka, proso, lesknice a ostatní obiloviny
9. Cukrová kukuřice
10. Sója
11. Řepka, řepice
12. Slunečnice
13. Hrách
14. Boby
15. Sladká lupina
16. Konopí na vlákno
17. Len olejný

Žadatel je shodný s žadatelem o platbu SAPS. Všeobecné podmínky pro poskytnutí platby Top-Up jsou shodné s podmínkami pro platbu SAPS. Pokud nebude žadateli přiznána platba SAPS, nemá nárok na platbu Top-Up. Žádost je nutné doručit nejpozději vždy do 15. května, nepřipadá-li na den pracovního klidu či na státní svátek.

2.3.3.2.2 Způsob výpočtu platby

Sazby jednotlivých plateb Top-Up zveřejní vždy Státní zemědělský a intervenční fond (dále jen Fond) nejpozději do 30. listopadu daného roku způsobem umožňujícím dálkový přístup a nejméně v jednom deníku s celostátní působností v souladu s přímo použitelným předpisem Evropských společenství.

2.3.3.2.3 Sankce

Jestliže budou v rámci procesu administrace žádosti zjištěny chyby nebo nedostatky, bude žadateli vyměřena sankce. Sankce se liší v závislosti na druhu a závažnosti pochybení:

1) Bude-li žádost podána po řádném termínu (16.květen 2005), bude žadateli udělena sankce ve výši 1% za každý pracovní den. Přesáhne-li prodlení 25 kalendářních dnů, žádost bude zamítnuta a žadateli nebudou přiznány žádné platební nároky.

2) Jestliže Fond zjistí, že výměra zemědělské půdy, na které příslušný žadatel splnil podmínky pro poskytnutí příslušné platby, je nižší než výměra zemědělské půdy, kterou příslušný žadatel uvedl v žádosti, budou žadateli uděleny sankce, jejichž výše bude závislá na rozdílu mezi celkově deklarovanou plochou a plochou zjištěnou v rámci jednotlivých kontrol.

- a) rozdíl do 3 % (včetně) zjištěné plochy – žádná sankce;
- b) rozdíl od 3 do 20 % zjištěné plochy – Fond poskytne příslušnou platbu na výměru zemědělské půdy, na níž tento žadatel splnil podmínky pro poskytnutí příslušné platby, sníženou o dvojnásobek výměry, na níž bylo Fondem zjištěno, že příslušný žadatel nesplnil podmínky pro poskytnutí příslušné platby;
- c) rozdíl větší než 20 % zjištěné plochy – žádost o platbu bude zamítnuta, platba se žadateli neposkytne.

3) Pokud je v případě podle odstavce 3 výměra zemědělské půdy, kterou žadatel uvedl v Žádosti, tvořena na půdním bloku, případně dílu půdního bloku, některými výměrami zemědělské způsobilé pro několik Top-Up současně, vychází Fond při poskytování příslušné platby z těchto výměr snížených poměrně vzhledem k výměře půdního bloku, případně dílu půdního bloku, na němž jsou splněny podmínky pro poskytnutí příslušné platby.

4) Jestliže žadateli nebude přiznána jednotná platba na plochu zemědělské půdy, žádost o doplňkovou platbu Top-Up bude zamítnuta a platba Top-Up nebude žadateli poskytnuta.

5) Jestliže bude zjištěno, že počet velkých dobytčích jednotek přežvýkavců chovaných žadatelem ke dni 31. července 2005 byl nižší než počet velkých dobytčích jednotek přežvýkavců, na něž žadatel požádal o poskytnutí platby Top-Up na chov přežvýkavců:

- a) nejvýše o 3 % včetně; žadateli bude poskytnuta platba na počet zjištěných velkých dobytčích jednotek přežvýkavců chovaných žadatelem ke dni 31. července 2005;
- b) o více než 3 % a zároveň o méně nebo rovno 20%; žadateli bude poskytnuta platba na počet zjištěných velkých dobytčích jednotek přežvýkavců chovaných žadatelem ke dni 31. července 2005, snížená o dvojnásobek rozdílu mezi počtem zjištěných

velkých dobytčích jednotek přežvýkavců a počtem velkých dobytčích jednotek přežvýkavců, na něž žadatel požádal o poskytnutí platby;

c) o více než 20 %; Žádost o platbu bude zamítnuta, platba se žadateli neposkytne.

6) Jestliže bude zjištěno, že žadatel o Top-Up na plodiny na orné půdě, který pěstuje geneticky modifikované odrůdy kukuřice seté, nesplnil podmínky stanovené pro pěstování GMO kukuřice seté, platba na půdní blok, popřípadě díl půdního bloku, na kterém žadatel pěstuje geneticky modifikované odrůdy kukuřice seté, se mu neposkytne. V případě, že žadatel splní příslušné podmínky pro poskytnutí platby, bude mu tato poukázána v období od 1. 12. 2005 do 30. 6. 2006 na bankovní účet uvedený v žádosti.

2.3.3.3 Vrácená spotřební daň za spotřebované pohonné hmoty

Vyhláška ministerstva zemědělství č 433/2003 Sb., o způsobu výpočtu nároku na vrácení spotřební daně zaplacené v cenách některých minerálních olejů spotřebovaných v zemědělské prvovýrobě, lesních školkách a při obnově a výchově lesa a o způsobu a podmínkách vedení dokladů a evidence uvádí, že tento nárok vzniká při:

1) Obhospodařování zemědělských pozemků – činnost provozovaná pro zemědělskou prvovýrobu na orné půdě, chmelnicích, ovocných sadech, loukách a pastvinách.

2) Obhospodařování pozemků určených k plnění funkcí lesa – soubor činností zaměřených na pěstování lesa.

3) Obhospodařování lesní školky

Obnově lesa

Výchově porostů

2.3.3.4 Způsob výpočtu platby

Viz Metodika na str. 36

2.3.3.5 Normativ spotřeby pohonných hmot

(1) Normativem spotřeby pohonných hmot pro zemědělskou výrobu se pro účely této vyhlášky rozumí limit stanovený:

a) v zemědělské prvovýrobě podle odstavce 7 písmene a) zákona č. 433/2003 Sb., který je v následující tabulce:

Tabulka 1

Normativy roční spotřeby pohonných hmot dle odstavce 7 písmene a) zákona č. 433/2003 Sb.

Na ornou půdu a zahrady podle průměrné ceny	l/ha
do 5,00 Kč/m ² v.č.	105
5,01 až 6,00 Kč/m ²	115
6,01 až 7,00 Kč/m ²	125
7,01 a více	130
chmelnice	220
vinice	150
ovocné sady	150
trvalé travní porosty a víceleté pícniny	45
na orné půdě	45

Zdroj: zákon č. 433/2003 Sb.

b) v lesních školkách a při obnově a výchově lesa podle odstavce 7 písmene b) zákona č. 433/2003 Sb., který je v následující tabulce:

Tabulka 2

Normativy roční spotřeby pohonných hmot dle odstavce 7 písmene b) zákona č. 433/2003 Sb.

V lesních školkách a při obnově a výchově lesa	l/ha
lesní školky - kryté plochy	780
lesní školky - nekryté plochy	200
obnovu lesa - sázecí stroj	100
obnovu lesa - ostatní	50
výchovu porostu - těžbu předmýtní úmyslnou	70

Zdroj: zákon č. 433/2003 Sb.

(2) Roční limit spotřeby pohonných hmot se vypočte vynásobením výměry obhospodařovaných zemědělských pozemků v hektarech, a v lesním hospodářství vynásobením výměry lesních pozemků v hektarech, na nichž byly provedeny práce v lesním hospodářství, zaokrouhlený na čtyři desetinná místa, normativem roční spotřeby pohonných hmot v litrech na hektar příslušného zemědělského a lesního pozemku. Takto vypočtený normativ se zaokrouhluje na celé litry.

(3) Jestliže daňový subjekt provozující zemědělskou prvovýrobu započne nebo ukončí obhospodařování zemědělského pozemku v průběhu roku, snižuje se roční limit pohonných hmot o procenta uvedená v odstavci 6 za všechny měsíce, ve kterých daňový subjekt pozemek neobhospodařoval. Součet uplatněných nároků na vrácení daně za jednotlivá zdaňovací období kalendářního roku nesmí na tentýž pozemek přesáhnout nárok vypočtený za kalendářní rok celkem.

(4) Jestliže u daňového subjektu provozujícího zemědělskou prvovýrobu dojde ke změně výměry nebo kultury obhospodařovaných zemědělských pozemků, pak pouze u zemědělských pozemků, jichž se tato změna týká, se sníží nebo zvýší daňovému subjektu roční limit pohonných hmot o procenta za příslušné měsíce, uvedená v odstavci 6.

(5) Vypočtený nárok na vrácení daně do výše ročního limitu, popřípadě limitu vypočteného podle odstavců 3 a 4, je možné uplatňovat celoročně bez ohledu na procentní rozdělení podle jednotlivých měsíců uvedených v odstavci 6.

(6) Procentní rozdělení ročního limitu spotřeby pohonných hmot na jednotlivé měsíce činí:

Tabulka 3

Rozdělení ročních limitů spotřeby pohonných hmot dle zákona č. 433/2003 Sb. (v %)

Měsíc	Spotřeba (%)	Měsíc	Spotřeba (%)
Leden	2	Červenec	10
Únor	4	Srpen	16
Březen	6	Září	20
Duben	6	Říjen	10
Květen	8	Listopad	6
Červen	9	Prosinec	3

Zdroj: zákon č. 433/2003 Sb.

(8) Pokud se na zemědělském pozemku evidovaném v katastru nemovitostí jako chmelnice, vinice a ovocný sad pěstuje jiná plodina, než pro kterou je tento zemědělský pozemek určen, použije se normativ podle skutečně pěstované plodiny.

2.3.4 Použití financí získaných z dotací

SYNEK (2003) uvádí, že dotace ze státního nebo místního rozpočtu (dále jen Dotace) jsou pro podnik externí zdroje financí, tj. zdroje přicházející do podniku z vnějšku. Dále uvádí, že Dotace jsou cizím zdrojem financování investic. Dotace podnik využije k financování jinak ztrátové výroby či k pořízení majetku.

3 Metodika

3.1 Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je zhodnocení vybraných podpor zemědělského podnikání ve zvoleném podniku.

3.2 Zdroje vstupních informací

3.2.1 Zdroje

Vstupní informace jsem získal od vedení a pracovníků mnou zvoleného podniku. A to formou rozhovorů s managerem, agronomem, vedoucí skladu a účetní pracovnící.

Dále byly informace získány i z webových stránek. Jednalo se např. o webové stránky ministerstva zemědělství www.mze.cz a www.strukturalni-fondy.cz. Informace a pokyny pro dotační tituly Jednotná platba na plochu a Doplnková platba na plochu k jednotné platbě na plochu jsem získal z zákon č. 144/2005 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy pro kalendářní rok 2005 a 2006 a z zákon č. 145/2005 Sb., o poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám pro 2005. Informace pro navrácení spotřební daně při nákupu nafty tzv. „zelené nafty“ jsem získal z části webových stránek ministerstva zemědělství a také od pracovníků zvoleného podniku.

3.2.2 Legislativní úprava

Jednotná platba na plochu (SAPS) a doplňková platba k jednotné platbě na plochu (TOP-UP).

Základními právními akty, které upravují jednotnou platbu na plochu a podporu méně příznivých oblastí a oblastí s environmentálními omezeními jsou:

- nařízení vlády č. 241/2004 Sb., o podmínkách provádění pomoci méně příznivým oblastem a oblastem s ekologickými omezeními, ve znění nařízení vlády č. 121/2005 Sb.;
- zákon č. 252/1997 Sb. o zemědělství;
- Nařízení Rady (ES) č. 1257/1999;

- Nařízení Rady (ES) č. 1782/2003, kterým se mění nařízení (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001, v platném znění;
- Nařízení Komise (ES) č. 796/2004 v platném znění;
- Nařízení Komise (ES) č. 1973/2004, kterým se stanoví prováděcí pravidla k Nařízení Rady (ES) č. 1782/2003;
- § 4 odst. 9 a § 19 odst. 4 zákona č. 219/2003 Sb. osiva a sadby;
- zákon č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 144/2005 Sb.;
- zákon č. 145/2005 Sb..

Vrácená spotřební daň za spotřebované pohonné hmoty tzv. „zelená nafta“

- zákon č. 353/2003 Sb.;
- vyhláška č. 433/2003 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

3.3 Období šetření

Zhodnocení vybraných podpor zemědělského podnikání ve zvoleném podniku bylo prováděno v období od 1.1.2005 – 31.12.2005. Informace z účetnictví podniku byly poskytnuty za hospodářský rok 2005.

3.4 Postup práce a zpracování informací

Informace získané rozhovorem s vedením podniku - naturální:

- a) Celková výměra podnikem obhospodařovaných polností,
- b) Osevní postup,
- c) Výměra jednotlivých plodin,
- d) Průměrný výnos jednotlivých plodin zastoupených v osevním postupu.

Získané účetní výkazy: Výkaz zisku a Ztráty a Rozvaha k 31.12.2005. Náklady na plochu jednotlivých plodin jsem získal z evidence agronoma podniku. Z těchto výkazů jsem čerpal ukazatele hodnotové:

- a) Celkové náklady, výnosy, zisk před zdaněním
- b) Aktiva-Dlouhodobý majetek, Oběžná aktiva, pohledávky
- c) Pasiva-Vlastní kapitál (základní kapitál), Cizí kapitál-závazky, bankovní úvěry

Na základě hodnotových ukazatelů z těchto účetních výkazů vypracuji finanční analýzu. Dále zpoměřuji hodnotové a naturálních ukazatele.

3.4.1 Finanční analýza podniku

Finanční poměrová analýza

analýza rentability

$$* \text{rentabilita aktiv „ROA“} = \frac{\check{C}Z}{A}$$

$$\text{rentabilita VK „ROE“} = \frac{\check{C}Z}{VK}$$

$$\text{výnosnost „ROS“} = \frac{\check{C}Z}{tržby}$$

ukazatele Zadluženosti

dělíme na dvě skupiny:

I. skupina si všímá struktury pasiv

$$* \text{zadluženost či dluh na A, používá se v praxi } \frac{dluhy}{A}$$

$$* \text{míra finanční samostatnosti } \frac{VK}{A}$$

$$* \text{koeficient zadluženosti } \frac{dluhy}{VK}$$

$$* \text{koeficient finanční samostatnosti } \frac{VK}{dluhy}$$

v pojmu „dluh“ se ekonomové různí, někdo započítává i rezervy

II. skupina bere v úvahu i faktory z výsledovky

$$* \text{nákladovost cizího kapitálu } \frac{\text{nákladové..úroky..("NU")}{dluh}$$

$$* \text{úrokové krytí I} = \frac{zisk}{NU}$$

- zisk před zdaněním a úroky

$$* \text{úrokové krytí II} = \frac{\text{provozní..CF}}{NU}$$

Ukazatele likvidity

- udávají okamžitou schopnost splácet

- a) běžná $\frac{OM}{kr..závazky}$
- b) pohotová (acid či quick test) $\frac{OM - zásoby}{kr..závazky}$
- c) peněžní (cash test) $\frac{peníze}{kr..závazky}$

3.4.2 Poměrové ukazatele

- a) Celkové náklady na jednotku zem. půdy
- b) Tržby na ha jednotlivé plodiny
- c) Zisk na jednotku zemědělské půdy
- d) Porovnání příjmů a výdajů jednotlivých plodin na tunu komodity

3.4.3 Vzorec pro výpočet nároku na vrácení spotřební daně

Vypočteme dle následujícího vzorce : $A = B * \left| \frac{C}{1000} \right| * 0,6$

Kde : A = nárok na vrácení spotřební daně ve výši 60% v Kč
 B = množství pohonných hmot v litrech, prokazatelně potřebovaných za
 zdaňovací období (měsíc) do výše normativu
 C = platná sazba spotřební daně podle zákona o spotřebních daních, uvedená
 na dokladu o prodeji v Kč.

Po zjištění těchto ukazatelů porovnám náklady a výnosy (bez peněz získaných z dotačních titulů) na t plodiny. Zhodnotím rentabilitu jednotlivých plodin. Tedy skutečnost, zda by se vyplatilo pěstovat jednotlivé plodiny bez dotačních podpor poskytovaných zemědělským podnikům i fyzickým osobám. Poté vymezím základní pojmy a způsob získávání dotací, které podnik čerpá. Jejich výši, to jak danou legislativou, tak i celkovou výši peněžních prostředků, který podnik opravdu obdrží. Pro prokázání životní důležitosti finančních podpor porovnám opět náklady s výnosy, avšak s výnosy včetně finančních dotací získaných podnikem. Tím prokáži, jak se vlivem dotací z plodin nerentabilních stávají

plodiny rentabilní a tak pro podnik zajímavé. Na základě výsledků sestavím pro podnik finančně nejvýhodnější strukturu zemědělských plodin.

3.5 Použité zkratky

A	Aktiva
AEO	Agroenvironmentální opatření
CF	Cash-flow
CN	Celkové náklady
ČR	Česká republika
ČZ	čistý zisk před zdaněním
EBIT	Zisk před úrokem a zdaněním
EU	Evropská unie
evidence LPIS	systém evidence půdy jako celek
GMO	Geneticky modifikovaný organismus
HRDP	Horizontální plán rozvoje venkova
HV	Hospodářský výsledek
KFS	Koeficient finanční samostatnosti
LFA	Oblast s environmentálním omezením
MFS	Míra finanční samostatnosti
MZ	Míra zadluženosti
MZe	Ministerstvo zemědělství
NÚ	Nákladové úroky
OM	Oběžný majetek
OP	Operační program
ROA	Rentabilita vloženého kapitálu
ROE	Rentabilita vložených prostředků
ROI	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Rentabilita prodeje
SAPARD	Speciální předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova
SAPS	Jednotná platba na plochu
Sb.	Sbírky
TOP-UP	Doplňková platba na plochu k jednotné platbě na plochu
VK	Vlastní kapitál
VÚZE	Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky

4 Vlastní zpracování

4.1 Základní informace o podniku

Podnik A byl založen roku 1991 jako nástupce části tehdejšího státního statku. Jednalo se o sdružení samostatně hospodařících rolníků, kteří poté v roce 2001 založili akciovou společnost. Akciová společnost veřejně neupsala akcie. Podnik A hospodaří v řepařské výrobní oblasti na výměře 966 hektarů orné půdy, neobhospodařuje žádné louky. Od roku 2003 se podnik již nezabývá živočišnou výrobou.

Podnik se zabývá rostlinou výrobou, kterou dodává do tržního prostředí. Mezi hlavní plodiny pěstované podnikem patří pšenice ozimá, ječmen jarní, oves a řepka ozimá, dále také proso, saflor (světlice barvířská), čirok a soja. Skladba pěstovaných plodin je uvedena v příloze 7.2 Osevní postup, z které je zřejmé, že se jedná o volné střídání plodin podle potřeb trhu a cen plodin zemědělských výrobků. Změny ve skladbě pěstovaných plodin jsou výsledkem poptávky po dané rostlinné produkci a cenách této produkce. Součástí hospodaření je maloobchodní prodej rostlinné produkce.

Kromě zemědělské činnosti podnik nabízí služby zemědělských prací pro cizí podniky. Poskytování těchto služeb je ovšem jen okrajovou činností.

4.2 Dotace do zemědělské činnosti

4.2.1 Jednotná platba na plochu - SAPS

Podnik A požádal v hospodářském roce v rámci opatření Jednotná platba na plochu o dotaci na plochu o výměru 966 hektarů při sazbě na hektar plochy 2110,70 Kč. Výši dotace získanou podnikem tedy vypočteme následovně:

Jednotná platba na plochu – SAPS celkem = $A * B$

Jednotná platba na plochu – SAPS celkem = $2110,70 * 966 = 2\,038\,936,20$ Kč

Legenda: A = sazba jednotné platby na plochu (Kč/ha)

B = počet hektarů zemědělské půdy, na které je uplatňována jednotná platba na plochu

Podnik tedy v roce 2005 obdržel z dotace SAPS celkem 2 038 936,20 Kč.

4.2.2 Doplnková platba k jednotné platbě na plochu - Top-Up

Pro žadatele, kteří žádali o dotaci v rámci opatření Top-Up , byla stanovena sazba pro rok 2005 ve výši 2.560,- Kč/ha.

Tabulka 4

Finanční prostředky získané z doplňkové platby na plochu

Plodina	Výměra (ha)	Platba Top-Up (Kč)
Řepka ozimá	116	296 960
Pšenice ozimá	276	706 560
Pšenice jarní	15	38 400
Ječmen jarní	148	378 880
Kukuřice	84	215 040
Oves	10	25 600
Soja	21	53 760
Saflor	24	61 440
Lesknice	9	23 040
Proso	74	189 440
Slunečnice	184	471 040
Čirok	5	12 800
Celkem	966	2 472 960

Zdroj: Evidence podniku

4.2.3 Výpočet výše vrácené spotřební daně za spotřebované pohonné hmoty

Vyhláška ministerstva zemědělství č. 433/2003 Sb., o způsobu výpočtu nároku na vrácení spotřební daně zaplacené v cenách některých minerálních olejů spotřebovaných v zemědělské prvovýrobě, lesních školkách a při obnově a výchově lesa, a o způsobu a podmínkách vedení dokladů, evidence a o normativech spotřeby těchto výrobků určuje roční normativ spotřeby pohonných hmot. Výše normativu roční spotřeby pohonných hmot je určena na základě průměrné ceny půdy (Kč/m²). Pozemky zemědělské podniku mají průměrnou cenu 10,5 Kč/m² půdy- podnik tedy spadá do normativu s cenou půdy 7,01 Kč/m² a více. Normativ roční spotřeby pohonných hmot tedy činí 130 litrů na hektar. Výpočet nároku na vrácení spotřební daně (za celý rok) je poté následující:

$$A = B * \left| \frac{C}{1000} \right| * 0,6 = (966 * 130) * \left| \frac{9950}{1000} \right| * 0,6 = (125580) * 9,95 * 0,6 = 749712,60 \text{ Kč}$$

Legenda : A = nárok na vrácení spotřební daně ve výši 60 % v Kč

B = množství pohonných hmot v litrech, prokazatelně spotřebovaných za zdaňovací období(měsíc) do výše normativu

C = platná sazba spotřební daně podle zákona o spotřebních daních, uvedená na dokladu o prodeji v Kč.

Dle normativu má podnik nárok na vrácení spotřební daně z 129 610 litrů motorové nafty. Na každých 1000 litrů motorové nafty připadá spotřební daň ve výši 9950 Kč. Z této částky, tj. 9950 Kč získá podnik zpět 60% této daně. A to při výši spotřební daně 9950 na 1000 l motorové nafty a 60% návratnosti daně činí 749 712,60 Kč

Tabulka 5

Nárok na vrácení spotřební daně za pohonné hmoty v roce 2005

Měsíc	Spotřebované pohonné hmoty (l)	Nárok na vrácení spotřební daně (Kč)
Leden	654	3 904
Únor	254	1 516
Březen	212	1 266
Duben	10 807	64 518
Květen	10 935	65 282
Červen	266	1 588
Červenec	10 346	61 766
Srpen	10 718	63 986
Září	10 645	63 551
Říjen	21 230	126 743
Listopad	11 659	69 604
Prosinec	977	5 833
Celkem	88 703	529 557

Zdroj: Evidence podniku

Podnik mohl nárokovat vrácení spotřební daně maximálně za 125 580 litrů motorové nafty, avšak ani tohoto limitu nedosáhl, jelikož v roce 2005 podnik spotřeboval pouze 88 703 litrů motorové nafty. Podnik vyčerpal pouze 68,44 % svého nároku.

4.3 Finanční analýza

4.3.1 Analýza rentability

Tabulka 6

Rentabilita

	Bez započtení dotací	Se započtením dotací
Hospodářský výsledek (Kč)	-273 975	4 767 478
Rentabilita aktiv	-0,02	0,37
Rentabilita vlastního kapitálu	-0,05	0,85
Rentabilita tržeb	-0,01	0,16

Zdroj: účetnictví podniku

Jak je z výše uvedené tabulky zřejmé, rentabilita je velmi úzce spojena s tím, zda podnik dotaci obdrží či ne. V tomto případě je vliv dotací zřejmý, jelikož bez nich podnik není schopen dosáhnout kladného hospodářského výsledku.

4.3.1.1 Ukazatele zadluženosti

$$\text{Zadluženost na aktiva} = \frac{3636110}{12952346} = 0,28$$

V hospodářském roce 2005 připadlo v podniku na 1 Kč vlastního kapitálu 0,28 Kč dluhu. Na tento ukazatel nemá výše dotací vliv.

$$\text{Míra samostatnosti} = \frac{5638000}{12952346} = 0,44$$

V hospodářském roce 2005 připadlo v podniku na 1 Kč aktiv 0,44 Kč vlastního kapitálu. Na tento ukazatel nemá výše dotací vliv.

$$\text{Koefficient finanční samostatnosti} = \frac{5638000}{3636110} = 1,55$$

V hospodářském roce 2005 připadlo v podniku na 1 Kč dluhu 1,55 Kč vlastního kapitálu. Na tento ukazatel nemá výše dotací vliv.

$$\text{Nákladovost cizího kapitálu} = \frac{181847,90}{3636110} = 0,05$$

V hospodářském roce 2005 připadá v podniku na 1 Kč dluhu 0,05 Kč nákladových úroků. Na tento ukazatel nemá výše dotací vliv.

Úrokové krytí I

Tabulka 7

Úrokové krytí I

	Bez započtení dotací	Se započtením dotací
Hospodářský výsledek (Kč)	-273 975	4 767 478
Nákladové úroky (Kč)	181848	181848
Úrokové krytí I	-1,51	26,22

Zdroj: účetnictví podniku

Jak je zřetelné z výše uvedené tabulky úrokové krytí I, je úzce spjato s výší HV a tím samozřejmě i s výší poskytnutých dotací.

Úrokové krytí II

Tabulka 8

Úrokové krytí II

	Bez započtení dotací	Se započtením dotací
Provozní cash-flow (Kč)	-2 374 990	2 666 463
Nákladové úroky (Kč)	181 848	181 848
Úrokové krytí II	-13,1	14,7

Zdroj: účetnictví podniku

Dle výsledů z tabulky 7 je viditelné, že by podnik nebyl chopen uhradit nákladové úroky bez započtení dotací.

4.3.1.2 Ukazatele likvidity

Budeme vycházet z toho, že OM o kladný rozdíl způsobený čerpáním dotací zvýšíme a krátkodobé závazky o záporný rozdíl navýšíme. Přírůstek OM uvažujeme ve formě prostředků na podnikatelském účtu. Přírůstek krátkodobých závazků naopak přisoudíme závazkům vůči dodavatelům.

Tabulka 9

Likvidita

	Bez započtení dotací	Se započtením dotací
Oběžný majetek (Kč)	7 639 334	12 680 787
Krátkodobé závazky (Kč)	9 755 2840	9481309
Běžná likvidita	0,78	1,34
Zásoby (Kč)	1 398 000	1 398 000
Pohotová likvidita	0,64	1,19
Peníze (Kč)	330 526	5 098 004
Okamžitá likvidita	0,03	0,54

Zdroj: účetnictví podniku

Běžná likvidita podniku by bez započtení dotací byla nižší než 1, to znamená, že podnik by podnik neměl optimální likviditu (optimální by byly hodnoty od 1-1,05). Avšak financemi získanými z dotací se běžná likvidita zlepšila až nad optimální výši.

Pohotová likvidita je také ovlivněna. Pouze s přispěním dotací je podnik schopen bez problémů hradit své závazky.

Okamžitou likviditu lze považovat za uspokojivou tehdy, pokud se pohybuje v rozmezí 0,9-1,1. Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že podnik nebyl schopen této výše dosáhnout. Lze tedy říci, že výše finančních podpor má přímý vliv na likviditu podniku.

4.3.1.3 Poměrové ukazatele

a) Celkové náklady na jednotku zemědělské půdy (ha)

Tabulka 10

Celkové náklady na hektar

	Bez započtení dotací	Se započtením dotací
Celkové náklady (Kč)	30 613 130	25 571 677
Výměra (ha)	966	966
Celkové náklady na hektar (Kč)	31 691	26 472

Zdroj: účetnictví podniku

Opět je zcela zřetelný vliv dotací na výši celkových nákladů.

b) Tržby na hektar zemědělské plochy plodiny

Tabulka 11

Tržby na hektar zemědělské plochy plodiny

Plodina	Tržby (Kč)	Výměra (ha)	Tržby (Kč/ha)
Ječmen	3 082 423	148	20 827
Pšenice	2 023 176	392	5 161
Řepka ozimá	2 240 740	116	19 317
Proso	1 188 590	74	16 062
Oves	58 120	10	5 812
Lesknice	232 555	9	258 394
Hořčice	4 644	nákupem	nákupem
Cizrna	919	nákupem	nákupem
Saflor	80 310	24	3 346
Slunečnice	2 238 933	184	12 168
Kukuřice	1 517 043	84	18 060
Soja	255 223	21	12 154
Vikev	6 392	nákupem	nákupem
Len	11 900	nákupem	nákupem
Čirok	3 936	5	787
Celkem (Kč)	12 944 904		

Zdroj: účetnictví podniku a evidence podniku

Na tento ukazatel nemá výše dotací vliv.

c) Zisk na jednotku zemědělské půdy

Tabulka 12

Zisk na jednotku zemědělské půdy

	Bez započtení dotací	Se započtením dotací
HV (Kč)	-273 975	4 767 478
HV (Kč/ha)	-284	4 935

Zdroj: účetnictví podniku

Z tabulky je zřejmá závislost výše zisku na výši poskytnutých dotací.

a) Porovnání příjmů a výdajů jednotlivých plodin na tunu komodity

Tabulka 13

Porovnání příjmů a výdajů jednotlivých plodin na tunu komodity

Název Plodiny	Celkové náklady (Kč/ha)	Výměra v (ha)	Cena za tunu (Kč)	Průměrný výnos (t/ha)	Příjmy (Kč) *	Rozdíl bez započtení dotace (Kč/ha)	Rozdíl se započtením dotací (Kč/ha)
Čirok	14 450	5	13 000	1,5	19 500*	5 050	10 268,90
Ječmen	17 800	148	2 613	5,5	14 372**	-3 428,5	1 790,40
Kukuřice	22 900	84	2 586	8,5	21 981**	-919	4 299,90
Lesknice	14 800	9	10 000	1,5	15 000*	200	5 418,90
Oves	16 000	10	5 000	3	15 000*	-1 000	4 218,90
Proso	15 600	74	5 500	3,5	19 250*	3 650	8 868,90
Pšenice	20 000	291	2 586	5,55	14 352**	-5 647,7	-428,80
Řepka ozimá	23 300	116	5 942	3,1	18 420**	-4 879,8	339,10
Saflor	14 800	24	12 000	2,5	30 000*	15 200	20 418,90
Slunečnice	20 900	184	11 870	2,7	32 049*	11 149	16 367,90
Soja	19 500	21	12 000	2,5	30 000*	10 500	15 718,90
Celkem		966					

Legenda:

* vypočteno jako součin hektarového výnosu a cen dle platného ceníku podniku

** vypočteno jako součin hektarového výnosu a cen z analýzy vybraných agrárních komodit za rok 2005, která byla vypracována Agrární komorou ČR

Zdroj: účetnictví podniku

Tabulka 11 je zpracována ne s realizovaným prodejem, ale s prodejem teoretickým. Jedná se o výši tržeb, kterých by podnik dosáhl prodejem veškerých komodit vypěstovaných v hospodářském roce 2005. A to proto, že pokud by se počítalo s reálnými tržbami, nebylo by možné reálně spočítat ziskovost zemědělské produkce.

Z tabulky 11 je zřejmé, že některé plodiny by bez poskytnutí dotací byly zcela ztrátové. Jedná se o ječmen, kukuřici, oves, pšenici, řepku ozimou. Po připočtení dotací SAPS, Top-Up a vrácení spotřební daně za spotřebovanou motorovou naftu (vše vztaženo na hektar zemědělské půdy) zůstává ztrátová pouze pšenice. To je zapříčiněno nízkou realizační cenou na trhu (tento výsledek je v porovnání s ostatními podniky v dané lokalitě nadstandardní, jelikož podnik dosáhnul téměř o 1 tunu na hektar lepšího výnosu než konkurence).

4.3.1.4 Potřeba dotací a jejich výše

Jak již bylo uvedeno výše, pokud by podnik neobdržel dotace, jeho hospodářský výsledek by byl záporný. Jednalo by se o ztrátu ve výši 273 975 Kč. Proto je potřebná taková minimální výše dotací, která by tuto ztrátu dorovnala alespoň na 0. Jednalo by se tedy o částku 273 975 Kč. Tato částka představuje 5,43 % z celkové částky dotace obdržené v roce 2005, která činila 5 041 453 Kč. Podnik tedy potřebuje minimálně 5,43 % z celkově obdržených dotací na dorovnání ztráty. Zbýlými 94,57 % se již zvyšuje ziskovost podniku, a to až na výši 4 767 478 Kč.

Na základě uvedených výsledků lze tedy říci, že podnik by nebyl bez dotací dlouhodobě životaschopný. Finanční situaci podniku by bylo možné zlepšit především zvýšením produktivity práce a následným zrušením některých pracovních míst. Dále bych podniku doporučil zvýšení zastoupení některých plodin. Tím mám na mysli saflor, slunečnici, sóju či proso. Avšak tyto plodiny jsou již dnes vysety na značné ploše, neboť zabírají 31,4 % veškerých osetých ploch podniku. Podnik se potýká s problémy se základními agrotechnickými požadavky a omezeními. Doporučil bych podniku pokračovat ve stávajícím zavádění výroby krmiv pro exotické ptactvo. Navrhnul bych inovaci obalu, jelikož většina prodejců dnes požaduje obal opatřený čárovým kódem, jinak není ochotna výrobek odebrat. Proto by měl podnik investovat

do opatření obalu výrobku čárovým kódem. Tím by se konkurenceschopnost podniku na trh s krméním pro exotické ptactvo zvýšila.

5 Závěr

Podnik A hospodaří v řepařské výrobní oblasti na výměře 966 hektarů orné půdy a soustřeďuje se pouze na rostlinou výrobu. Veškerá produkce podniku je určena pro běžné krmivářské, potravinářské i nepotravinářské účely. Šetření bylo vypracováno za hospodářský rok 2005 a jeho cílem je zhodnotit vybrané podpory zemědělského podnikání. Z provedeného šetření vyplívají tyto hlavní závěry:

- V hospodářském roce 2005 by podnik bez započtení dotací dosáhl ztráty ve výši 273 975 Kč (30 339 154 Kč - 30 61 329 Kč). Se započtením dotací (5 041 453 Kč) podnik dosáhl kladného hospodářského výsledku a to ve výši 4 767 478 Kč.
- Podnik nemůže hospodařit bez finančních dotací. Je závislý na disponibilitě dotací. Při započtení dotací jako zdroje pro financování výroby se jednotlivé ukazatele rentability zvýšily: rentabilita aktiv se zvýšila z -0,02 Kč/Kč aktiv na 0,37 Kč/ Kč aktiv. Rentabilita vlastního kapitálu se zvýšila z -0,05 Kč/Kč Vlastního kapitálu na 0,85 Kč/Kč Vlastního kapitálu, rentabilita tržeb se zvýšila z -0,01 Kč/ Kč tržeb.
- S přílivem dotací do podniku klesla jeho zadluženost. V případě nečerpání dotace by podnik musel krýt ztrátu ve výši 273 975 z bankovního úvěru. Vlastní ukazatele zadluženosti jsou následující:

Zadluženost na aktiva 0,28 Kč (tj. na 1 Kč vlastního kapitálu v podniku připadlo 0,28 Kč dluhu). Koeficient finanční samostatnosti 1,55 Kč (tj. na 1 Kč dluhu připadlo 1,55 Kč vlastní kapitálu). Nákladovost cizího kapitálu 0,05 Kč (tj. 1 Kč cizího kapitálu ročně podnik stála 0,05 Kč). Hodnota úrokového krytí I udává, zda je podnik schopen z hospodářského výsledku hradit úroky. Ukazatel je tedy ovlivněn výší zisku (a v tomto případě tedy i výší dotací). Bez započtení dotací podnik nebyl schopen hradit tyto úroky z úvěru, zatímco po jejich započtení to již neznamenovalo pro podnik žádné komplikace. Z krátkodobého hlediska roku 2005 to není problém. Problém by mohl vzniknout z dlouhodobého hlediska. Úroky mohou být hrazeny např. z odpisů, to ovšem podniku neumožní obnovu opotřebovaného majetku. Nulová či záporná hodnota úrokového krytí II znamená pro podnik problémy a to problémy existenční, jelikož ani po započtení např. odpisů nebude podnik schopen hradit úroky a podniku by hrozil krach. Podnik A ovšem díky dotacím dosáhl u tohoto ukazatele kladných hodnot.

- Ukazatele likvidity jsou u podniku A ovlivněny výší dotací. Bez započtení dotací podnik nedosáhl optimální hodnoty ani u jednoho ze sledovaných ukazatelů likvidity. Po započtení dotací podnik dosáhl:
běžné likvidity hodnoty 1,34 (tj. hodnoty vyšší než optimální),
pohotovostní likvidity hodnoty 1,19,
peněžní likvidity hodnoty 0,54 (tj. ano po započtení dotací podnik nedosáhl optimální peněžní likvidity).
- Dalšími z řady zjišťovaných ukazatelů byly náklady na hektar zemědělské půdy. Tento ukazatel je opět spjat s výší dotací. Bez započtení dotací podnik vyčíslil náklady na hektar zemědělské půdy na 31 691 Kč. Po započtení dotací tyto náklady klesly na 26 472 Kč. Pokles nákladů činil 5 219 Kč. Tento pokles je roven celkové sumě dotací na 1 hektar zemědělské půdy.
- Na ukazateli zisk na jednotku zemědělské půdy je vliv dotací zřejmý. Bez započtení dotací by podnik vykazoval ztrátu ve výši - 284 Kč/ha, zatímco po započtení dotací se tato ztráta přemění v zisk ve výši 4 935 Kč/ha.
- Po odečtení příjmů od výdajů (pro jednotlivé plodiny na tunu komodity bez započtení dotací) bylo zjištěno, že nejedna komodita by byla ztrátová.
Ztrátové komodity byly: ječmen, kukuřice, oves, pšenice a řepka ozimá. Nejvíce byla ztrátová pšenice a to - 5 647,70 Kč. Po započtení se výše zmíněné komodity staly ziskovými. Lépe řečeno jen pšenice zůstala ztrátová, ale její ztrátovost se snížila na - 428,80 Kč. Toto lze přičíst na vrub velmi nízké realizační ceny na trhu. Podniku lze doporučit nabídnout tuto pšenici k intervenčnímu nákupu prostřednictvím Státního zemědělského a intervenčního fondu. Ten nabízí při splnění podmínek dle článku 2 Nařízení Komise 824/2000 (kterým se stanoví postupy pro přejímání obilovin intervenčními agenturami, a také metody analýzy pro určování jakosti obilovin) 101,31 €/t. Což při kurzu 32 Kč/€ (kurz dle Programu pro výpočet podpor zemědělcům po vstupu do EU od Výzkumného ústavu zemědělské ekonomiky) znamená 3 242 Kč/t. Poté by se ztrátovost pšenice změnila v její ziskovost 227 Kč/ha.

6 Seznam použité literatury

KISLINGEROVÁ, Eva. Oceňování podniku, 2.vyd, Praha 2001. 367 s. C.H.BECK,
ISBN 80-7179-529-1

STŘELEČEK, František. Analýza podnikatelské činnosti II, 1.vyd. České Budějovice:
Jihočeská univerzita, 1992. 86 s. Jihočeská univerzita – zemědělská fakulta
ISBN 80-85645-02-5

SYNEK a kolektiv, Manažerská ekonomika, 3.vyd. Praha 2003. 472 s., Grada Publishing a.s.,
ISBN 80-247-0515-X.

Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky, Dotazník pro OECD, „Monitoring a hodnocení
zemědělské politiky“ za období 2004 - 2005

Zákony

č. 252/1997 Sb., o zemědělství ve znění pozdějších předpisů

č. 144/2005 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování jednotné platby na plochu
zemědělské půdy pro kalendářní rok 2005 a 2006.

č. 145/2005 Sb. o poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám pro 2005

č. 433/2003 Sb., o způsobu výpočtu nároku na vrácení spotřební daně zaplacené v cenách
některých minerálních olejů spotřebovaných v zemědělské prvovýrobě, lesních školkách
a při obnově a výchově lesa a o způsobu a podmínkách vedení dokladů a evidence

č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech o změně některých souvisejících zákonů
(rozpočtová pravidla)

č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu, ve znění pozdějších předpisů

Webové stránky:

Ministerstvo zemědělství České republiky - <http://www.mze.cz/>

Český statistický úřad – <http://www.czso.cz/>

Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky – <http://vuze.cz/>

Ministerstvo vnitra České republiky - <http://www.mvcr.cz/>

Portál veřejné zprávy České republiky - <http://portal.gov.cz/>

Abstrakt:

Bakalářská práce šetří vybrané podpory zemědělského podnikání ve zvoleném podniku za hospodářský rok 2005. Podnik se zabývá pouze rostlinou výrobou. Šetření je postaveno na informacích z literatury a podnikového informačního systému. Podnik se stává ziskovým pouze za přispění přijatých dotací. Dosavadní strukturu plodin není třeba měnit.

Klíčová slova: Dotace, přímá platba na plochu, doplňková platba na plochu, sazba dotace, spotřební daň.

Summary:

This bachelor's work deals with financial subsidies in agriculture in chosen farm for financial year 2005. This farm produces only plants. Used information result from the literature as well as from the information system of the company. The farm is profitable only if the subsidies are a part of the profit. There is no need for changes in plant production structure.

Key words: Subsidy, Single area payment, additional payment, subsidies rate, consumer tax.

7 Přílohy

7.1 Osevní postup

Tabulka 14

Osevní postup

Zdroj: evidence podniku

7.2 Rozvaha k 31.12.2005

Rok	Osevní postup
1.	Řepka ozimá
2.	Pšenice
3.	Ječmen
4.	Kukuřice+oves
5.	Pšenice
6.	Ječmen+proso
7.	Slunečnice
8.	Pšenice

Rozvaha za období

STÁTEK KUTLÍŘE, a.s.

KČ: 26721333

účetní rok 2005

Nastavení výběru (☒ = filtrovat dle..., ☒ = negace) :

Rozvaha v tisících
☒ Procházet analyt. část účtu
☒ Tisknout součty analyt. části

☒ Dle data: od 01.01.2005 do 31.12.2005
☒ Dle střediska: od do
☒ Dle zakázky: od do
☒ Dle činnosti: od do

Účet	Název účtu	Počáteční stav	Obrat	Koncový stav
------	------------	----------------	-------	--------------

Aktiva

042000	pořízení dlouhodobého hmotného majetku	0,00	5 039 036,07	5 039 036,07
04xxxx		0,00	5 039 036,07	5 039 036,07
0xxxxx		0,00	5 039 036,07	5 039 036,07
132000	zásoby	0,00	1 398 000,00	1 398 000,00
132xxx		0,00	1 398 000,00	1 398 000,00
13xxxx		0,00	1 398 000,00	1 398 000,00
1xxxxx		0,00	1 398 000,00	1 398 000,00
211000	Peníze	0,00	148 214,06	148 214,06
21xxxx		0,00	148 214,06	148 214,06
221000	Bankovní účty	0,00	182 311,83	182 311,83
22xxxx		0,00	182 311,83	182 311,83
261000	Peníze na cestě	0,00	0,00	0,00
26xxxx		0,00	0,00	0,00
2xxxxx		0,00	330 525,89	330 525,89
311000	Odběratelé	0,00	5 995 325,28	5 995 325,28
311xxx		0,00	5 995 325,28	5 995 325,28
314000	poskytnuté provozní zálohy	0,00	117 653,00	117 653,00
314xxx		0,00	117 653,00	117 653,00
315000	ostatní pohledávky	0,00	0,00	0,00
31xxxx		0,00	6 112 978,28	6 112 978,28
335000	Pohledávky za zaměstnanci	0,00	71 805,76	71 805,76
33500x		0,00	71 805,76	71 805,76
3350xx		0,00	71 805,76	71 805,76
335xxx		0,00	71 805,76	71 805,76
33xxxx		0,00	71 805,76	71 805,76
3xxxxx		0,00	6 184 784,04	6 184 784,04
xxxxxx		0,00	12 952 346,00	12 952 346,00

DPISY => 450 323,44

Součet aktiv za sledované období

12 952 346,00

Součet aktiv od začátku roku

12 952 346,00

Pasiva

321000	Dodavatelé	0,00	4 146 320,08	4 146 320,08
321xxx		0,00	4 146 320,08	4 146 320,08
324000	přijaté zálohy	0,00	3 883 126,00	3 883 126,00
324xxx		0,00	3 883 126,00	3 883 126,00
325000	ostatní závazky	0,00	-248 355,00	-248 355,00
325xxx		0,00	-248 355,00	-248 355,00
32xxxx		0,00	7 781 091,08	7 781 091,08
331000	Zaměstnanci	0,00	-11 998,00	-11 998,00
33100x		0,00	-11 998,00	-11 998,00
3310xx		0,00	-11 998,00	-11 998,00

Vytiskl (a): Nad'a Skrzivná 06.03.2006

Strana: 1

Rozvaha za období

Štěrbová, Nad' a

IČO: 2521998

účetní rok 2005

Účet	Název účtu	Počáteční stav	Obrat	Koncový stav
331xxx		0,00	-11 998,00	-11 998,00
336110	zúčtování zdrav.poj.VZP	0,00	-15 676,00	-15 676,00
33611x		0,00	-15 676,00	-15 676,00
336120	zúčtování zdravotní poj.ZPMV	0,00	41,00	41,00
33612x		0,00	41,00	41,00
336130	zúčtování zdrav.poj.ZPMA	0,00	-1 132,00	-1 132,00
33613x		0,00	-1 132,00	-1 132,00
3361xx		0,00	-16 767,00	-16 767,00
336210	zúčtování nem.poj.OSSZ-zaměstnanci	0,00	29 024,00	29 024,00
33621x		0,00	29 024,00	29 024,00
3362xx		0,00	29 024,00	29 024,00
336xxx		0,00	12 257,00	12 257,00
33xxxx		0,00	259,00	259,00
341000	daň z příjmu	0,00	-154 520,00	-154 520,00
3410xx		0,00	-154 520,00	-154 520,00
341xxx		0,00	-154 520,00	-154 520,00
342100	Tabulková daň ze ZČ	0,00	13 879,00	13 879,00
3421xx		0,00	13 879,00	13 879,00
342200	srážková daň ze závislé činnosti	0,00	690,00	690,00
3422xx		0,00	690,00	690,00
342xxx		0,00	14 569,00	14 569,00
343000	Daň z přidané hodnoty	0,00	379 635,00	379 635,00
34300x		0,00	379 635,00	379 635,00
343011	Daň z přidané hodnoty vstup 5%	0,00	-462 907,18	-462 907,18
343012	Daň z přidané hodnoty vstup 19 %	0,00	-452 594,37	-452 594,37
34301x		0,00	-915 501,55	-915 501,55
343021	Daň z přidané hodnoty výstup 5%	0,00	354 136,70	354 136,70
343022	Daň z přidané hodnoty výstup 19 %	0,00	1 508 317,33	1 508 317,33
34302x		0,00	1 862 454,03	1 862 454,03
343030	zúčtování DPH	0,00	71 804,00	71 804,00
34303x		0,00	71 804,00	71 804,00
343xxx		0,00	1 398 391,48	1 398 391,48
345000	Ostatní daně a poplatky	0,00	0,00	0,00
345xxx		0,00	0,00	0,00
346000	dotace ze státního rozpočtu	0,00	0,00	0,00
346xxx		0,00	0,00	0,00
34xxxx		0,00	1 258 440,48	1 258 440,48
379000	Jiné závazky	0,00	9 837,00	9 837,00
3790xx		0,00	9 837,00	9 837,00
379100	jiný závazek Kooperativa	0,00	-15 229,00	-15 229,00
3791xx		0,00	-15 229,00	-15 229,00
379xxx		0,00	-5 392,00	-5 392,00
37xxxx		0,00	-5 392,00	-5 392,00
383000	Výdaje příštích období	0,00	162 366,00	162 366,00
383xxx		0,00	162 366,00	162 366,00
38xxxx		0,00	162 366,00	162 366,00
3xxxxx		0,00	9 196 764,56	9 196 764,56
461000	dlouhodobý úvěr	0,00	3 500 000,00	3 500 000,00
46100x		0,00	3 500 000,00	3 500 000,00
4610xx		0,00	3 500 000,00	3 500 000,00

Rozvaha za období

Právní forma: **Obchodní společnost**

IČO: **00000000**

účetní rok: 2005

Účet	Název účtu	Počáteční stav	Obrat	Koncový stav
461xxx		0,00	3 500 000,00	3 500 000,00
46xxxx		0,00	3 500 000,00	3 500 000,00
4xxxxx		0,00	3 500 000,00	3 500 000,00
xxxxxx		0,00	12 696 764,56	12 696 764,56
Součet pasiv za sledované období				12 696 764,56
Součet pasiv od začátku roku				12 696 764,56
Hospodářský výsledek za sledované období				255 581,44
Hospodářský výsledek od začátku roku				255 581,44

7.3 Výkaz zisku a ztráty za účetní rok 2005

Výsledovka

IČO: 25220000

účetní rok 2005

Nastavení výběru (☒ = filtrovat dle..., ☐ = negace):

Výsledovka v tisících
Tisknout součty analyt. částí
☒ Procházet analyt. část účtu

☒ Dle data: od 01.01.2005 do 31.12.2005
Dle střediska: od do
Dle zakázky: od do
Dle činnosti: od do

Účet	Název účtu	Počáteční stav	Obrát	Koncový stav
Náklady				
500000	nákup drobného dlouhodobého majetku	0,00	69 781,10	69 781,10
500xxx		0,00	69 781,10	69 781,10
501000	spotřeba materiálu	0,00	787 955,36	787 955,36
501001	spotřeba materiálu-osivo	0,00	2 071 747,12	2 071 747,12
501002	spotřeba materiálu-ND	0,00	976 615,74	976 615,74
501003	spotřeba materiálu-spojovací	0,00	21 349,00	21 349,00
501004	spotřeba materiálu-oleje	0,00	58 225,73	58 225,73
501006	spotřeba materiálu-benzin	0,00	72 460,50	72 460,50
501007	spotřeba materiálu-hnojivo	0,00	1 618 563,47	1 618 563,47
501008	spotřeba materiálu-pesticidy	0,00	2 530 930,55	2 530 930,55
501009	nákup čistících prostředků	0,00	24 154,50	24 154,50
501xxx		0,00	8 162 001,97	8 162 001,97
502000	spotřeba energie	0,00	114 745,42	114 745,42
502100	spotřeba plynu	0,00	22 700,00	22 700,00
502xxx		0,00	137 445,42	137 445,42
503001	kancelářské potřeby	0,00	88 253,85	88 253,85
503xxx		0,00	88 253,85	88 253,85
504000	prodané zboží	0,00	10 626 887,00	10 626 887,00
504001	prodané zboží-mák	0,00	3 000,00	3 000,00
504002	prodané zboží-lesknice	0,00	41 280,00	41 280,00
504003	prodané zboží-len	0,00	99 330,47	99 330,47
504004	prodané zboží-slunečnice	0,00	956 186,43	956 186,43
504005	prodané zboží-hrách	0,00	6 300,00	6 300,00
504006	prodané zboží-proso	0,00	388 968,47	388 968,47
504007	prodané zboží-ječmen	0,00	368 064,00	368 064,00
504009	prodané zboží SHR	0,00	1 440,00	1 440,00
504010	prodané zboží řepka	0,00	1 118 755,00	1 118 755,00
504011	prodané zboží pšenice	0,00	1 305 803,00	1 305 803,00
504012	nákup zboží cukrovka	0,00	243 693,40	243 693,40
504013	nákup zboží cardi	0,00	5 760,00	5 760,00
504014	prodané zboží oves	0,00	5 280,00	5 280,00
504015	nákup zboží čirok	0,00	960,00	960,00
504016	nákup zboží hala	0,00	74 531,48	74 531,48
504xxx		0,00	15 246 239,25	15 246 239,25
50xxxx		0,00	23 703 721,59	23 703 721,59
511000	opravy a udržování	0,00	293 254,79	293 254,79
511xxx		0,00	293 254,79	293 254,79
513000	náklady na reprezentaci	0,00	2 486,00	2 486,00
513xxx		0,00	2 486,00	2 486,00
518000	ostatní služby	0,00	488 812,62	488 812,62
518001	ostatní služby-telefony	0,00	137 688,17	137 688,17
518002	ostatní služby-dopravné	0,00	46 084,57	46 084,57
518003	ostatní služby-polní práce	0,00	280 472,37	280 472,37
518004	ostatní služby-čištění a sušení	0,00	24 068,90	24 068,90
518005	ostatní služby-nájemné	0,00	207 140,00	207 140,00
518007	ostatní služby-neodčít.občerstvení	0,00	2 924,00	2 924,00
518100	ostatní služby-poštovní	0,00	12 105,00	12 105,00
518xxx		0,00	1 199 295,63	1 199 295,63

Výsledovka

IČO: 46221609

účetní rok 2005

Účet	Název účtu	Počáteční stav	Obrat	Koncový stav
51xxxx		0,00	1 495 036,42	1 495 036,42
521000	mzdové náklady	0,00	2 357 988,00	2 357 988,00
521xxx		0,00	2 357 988,00	2 357 988,00
524110	zdravotní pojištění VZP	0,00	181 060,00	181 060,00
524120	zdravotní pojištění MV	0,00	11 197,00	11 197,00
524130	zdravotní pojištění MA	0,00	21 408,00	21 408,00
524210	zákonné pojištění zaměstnavatel	0,00	617 141,00	617 141,00
524xxx		0,00	830 806,00	830 806,00
527000	zákonné sociální náklady	0,00	60 196,71	60 196,71
527xxx		0,00	60 196,71	60 196,71
52xxxx		0,00	3 248 990,71	3 248 990,71
531000	daň silniční	0,00	27 987,00	27 987,00
531xxx		0,00	27 987,00	27 987,00
538000	ostatní daně a poplatky	0,00	3 215,50	3 215,50
53xxxx		0,00	31 202,50	31 202,50
548000	ostatní provozní náklady	0,00	705 589,81	705 589,81
548xxx		0,00	705 589,81	705 589,81
54xxxx		0,00	705 589,81	705 589,81
562000	úroky	0,00	181 847,90	181 847,90
562xxx		0,00	181 847,90	181 847,90
568000	ostatní finanční náklady	0,00	106 745,24	106 745,24
568100	zákonné pojištění odpovědnosti Kooperativa	0,00	15 181,00	15 181,00
568200	ostatní finanční náklad	0,00	52 729,70	52 729,70
568300	pojištění majetku, plodin	0,00	542 528,00	542 528,00
568xxx		0,00	717 183,94	717 183,94
56xxxx		0,00	899 031,84	899 031,84
5xxxxx		0,00	30 083 572,87	30 083 572,87
xxxxxx		0,00	30 083 572,87	30 083 572,87

Výnosy

602000	tržby z prodeje služeb	0,00	34 025,00	34 025,00
602001	tržby z prodeje služeb Marková	0,00	462 948,00	462 948,00
602002	tržby z prodeje služeb Hruška	0,00	460 020,00	460 020,00
602003	tržby z prodeje služeb Prokúpek	0,00	563 505,00	563 505,00
602004	tržby z prodeje služeb Dvořák	0,00	433 294,00	433 294,00
602005	tržby z prodeje služeb Zeman	0,00	1 150 347,00	1 150 347,00
602006	tržby z prodeje služeb Žert	0,00	2 628 192,00	2 628 192,00
602007	tržby z prodeje služeb Pánek	0,00	4 688 766,00	4 688 766,00
602008	tržby z prodeje služeb Bartoš	0,00	1 542 162,00	1 542 162,00
602009	tržby z prodeje služeb Agro velim	0,00	1 595 240,00	1 595 240,00
602010	tržby z prodeje polních služeb	0,00	15 660,00	15 660,00
602011	tržby z výkrmu prasat	0,00	476 547,41	476 547,41
602xxx		0,00	14 050 706,41	14 050 706,41
604001	tržby za zboží ječmen	0,00	3 082 423,34	3 082 423,34
604002	tržby za zboží pšenice	0,00	2 023 175,50	2 023 175,50
604003	tržby za zboží řepka ozimá	0,00	2 240 739,50	2 240 739,50
604004	tržby za zboží proso	0,00	1 188 590,39	1 188 590,39
604005	tržby za zboží hrách	0,00	27 408,50	27 408,50
604006	tržby za zboží oves	0,00	58 120,30	58 120,30
604007	tržby za zboží lesknice, lupina	0,00	232 555,00	232 555,00
604008	tržby za zboží hořčice	0,00	4 643,60	4 643,60
604009	tržby za zboží cizrna	0,00	919,20	919,20
604011	tržby za zboží saflor	0,00	80 310,18	80 310,18
604012	tržby za zboží slunečnice	0,00	2 238 932,70	2 238 932,70
604013	tržby za zboží kukuřice	0,00	1 517 043,30	1 517 043,30
604014	tržby za zboží brambory	0,00	87 300,00	87 300,00

